

Max und Moritz

op „Liescher Platt“

Max o Moritz sen hier Li'ewen
Niemaols liew o brav geblivwen:
Hei se'ihst de a Billern de Gaunereien,
Mat denen die Zween de Leit geheien,
Wenn do'u daat se'lhs, da sei nur frouh,
De'ich laoßen se bestömmmt an Ro'uh.
Dach denk daobe'i nur ömmer drun:
So, wie ma't treiwt, so ka' ma't hun.

VIERWU'ERT

Wat muss ma dach so dacks vu beesen
Kannern hie'ern oder li'ersen!
Wie hei vun denen, go'ut bekannt,
Die Max on Moritz gi' genannt;
Die hun, statt Richtijes ze li'ern
On op die ääler Leit ze hi'ern,
Daodriwwer maästens nur gelaacht
On hannennaoh hiere Spott gemaach.
Jao, baal bei jeder De'iwelerei,
Dao woarn die lao bestömmmt daobe'i!
De Leit veräppeln, de Ääpel klauen,
De Di'jern trakti'ern, dao drop konnst de bauen.

Daat woar jao bestömmmt och angenehmer
O fier die zween gewass bequemer,
Wie an der Körch oder an der School
Ze sötzen den halwen Daach op em Stouhl.
E'ich kann e'ich, dir Leit, daofier och nur saon,
So ebbes, daat werd net ewich so gaohn!

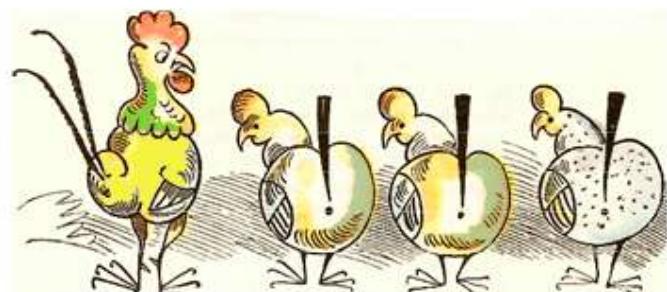
Wie't o'usging? Et woar en terribbel Affääär,
Daodriwwer verzöllen e'ich e'ich wei nach gär!
O so as daat, wat die zween hu getriwwen,
Hei naoh opgemaolt on niddergeschriwwen.

DEN EESCHTE STRÄÄCH

Se'i haat der Hiehjner stecker dre'i
On en schwi'ern Hunn daobe'i.

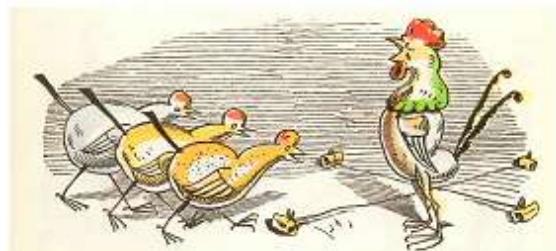
Muncheraänen get se'ich Miehj
Mat dem li'ewen Födderviehj;
Et as jao net fier de Ä'er allaän,
Die de Hiehjnercha ömmer lään;
Et as och, weil ma o'us der Pann
Munchmaol e Braoden ääße kann;
On och de Föddern sen jao gout
Fier drop ze leien ganz kammout,
Stoppt ma die äänfach an't Kössen ran,
Da' se'iht ma, wie go'ut ma drop leie kann.
Daat lao, daat as die Witfraa Bolte,
Die daat bestömmmt och gäär so wollte.

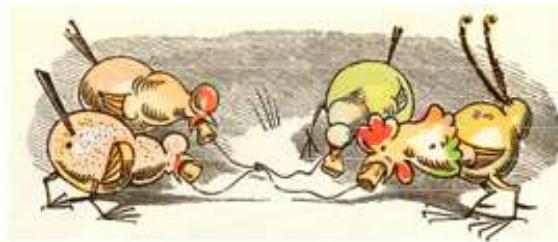

Max o Moritz hun iwwerlu'ert
O séich en De'iwelerei o'usgedu'ert.
Fier't eescht, dao haat'n se äänt, zwää, dre'i
En äänfach Steckelschi Brot daobe'i,
Daat daälen se a viejer Stecker
Wie e Fenger so groß, kää bössi decker,
Se haaten och nach e Foddem gefonn,
Den hun se zwää maol zesummegebonn.
Die Steckcher Brot um Enn vum Foddem,
Die lä'en se iwwer Kre'iz quer op de Boddem;
Daat alles, daat maachen die ganz genaa
Hannerm Ho'us am Haof vun der go'uder Fraa.

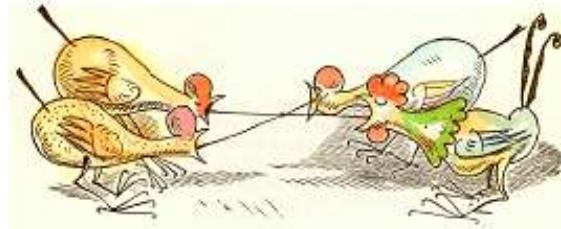

Ko'um haat daat den Hunn gesiehn,
Maänt he gle'ich, he meest daat kriejn:
He reeft sein Hiejner, Kickerickieh!!
gle'ich daodrop, dao kömmt daat Viehj.

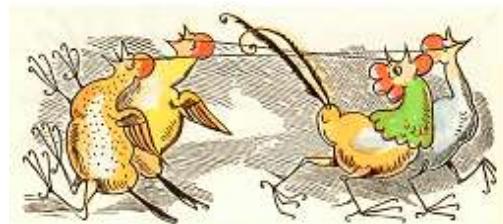

Hunn on Hiehjner schlecken raob
Die Steckelcher Brot an hi'ere Kraop.

Daomat, dao haaten se richtich Pech,
Se konnten nämlich nemmeh wech.

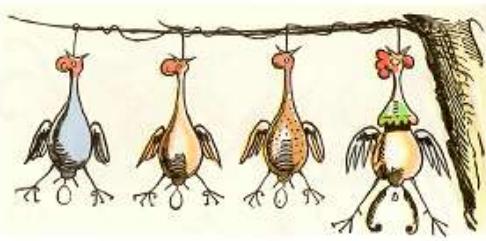
Se roppen sé'ich gle'ich kre'iz o quer
Fest un dem Foddem hin on her.

O fladdern heech, we'it an de Loft,
Et hölft nur ne'ischt, se fladdern oft.

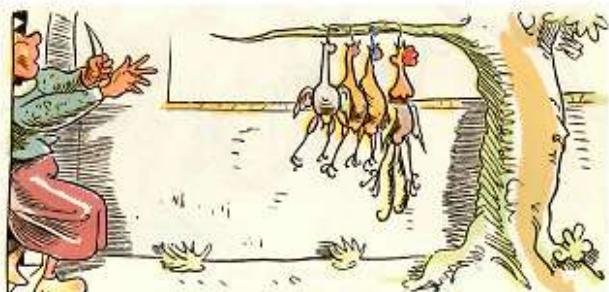
Flotter, wie ma't se'ich kann denken,
Bleiwen se'i um Aast dou hänken,
si meeßen se'ich den Hals verrenken.
De Gurjel, die get ömmer enger
On naoh on naoh och ömmer länger.

Jedet lääht nach flott en Ää,
Gle'ich danaoh as et vobe'i.

Witwe Bolte an der Kummer
Micht se'ich daodrop gle'ich vill Kommer.

Sprengt flott op o lääft siehr ro'us -
Dabo'ußen se'ht et greilich o'us!

„Dir Treenen, laaft ro'us o'us den Aaen,
Lao drun hun e'ich nach lang ze kna'en,
Vum ganze Liawen me'i scheensten Traam,
Den hängt lao op dem Aapelbaam!“

Zimmlich raosen on diejf gekneckt
Hot se'i e Kne'ipschi gle'ich gezeckt,
Hölt de Dooden raob vum Strank,
Die haaten dao ze lang gehang.

On traurich gääht se, Steck fier Steck,
Mat hiehrem Viehj an't Ho'us zereck.
Daat lao, daaat waar den eeschten Strääch,
Dach den zwääten kömmt wei gle'ich.

DEN ZWÄÄTE STRÄÄCH

Fraa Bolte haat se'ich net ganz voll
 Vun hi'erm Kommer nach erholl,
 Do'u hot se se'ich schun iwwerlu'ert
 On gurnet lang meh naohgedu'ert:
 Et wär jao schlecht, diejt ma daat Viehj,
 Wat ganz gewaß nach vill ze friehj,
 Gesterwen as, äänfach vergääßen,
 Ma könnt et och als Braoden ääßen.
 Schu leien se geroppt o plaackisch
 Op hierem Herd wei puddelnaackisch,
 Die göster nach gesond o frouh
 All dre'i mat hierem Hun daozou

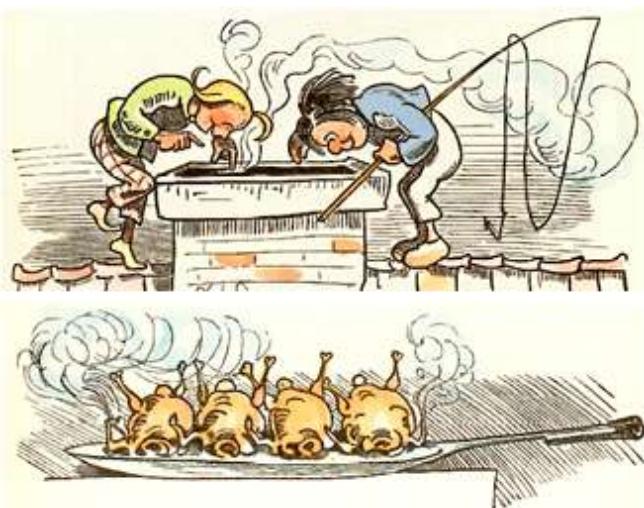

Am Goart op'm Boddem remgeschäärt,

Daat haat se'i hinnen gär gewährt. -

Sé'i mooß daofier wei nachmaol kre'ischen,

Hi'ere Spitz, den wollt schun nemmeh we'ichen. -

Max on Moritz woarn net domm,
 Die sen gle'ich op et Daach geklomm!
 Et as net schlecht, wenn ma daat kann; -

De Schuarschtisch riet raop an der Pann
 Siehn se'i, et as net schwier ze raoden,
 Ganz önnen schun den Hiehjnerbraoden.

Grad dou gääht mat'm großen Teller
 Fraa Bolte raob an hiere Keller,
 Fier daomat o'us em Kaapesdöppen
 Se'ich en go'ut Schlaap ero'uszeschöppen.
 E bössi hot se dou gelaacht,
 Weil daat, wenn't opgewärmt, gout schmaacht.

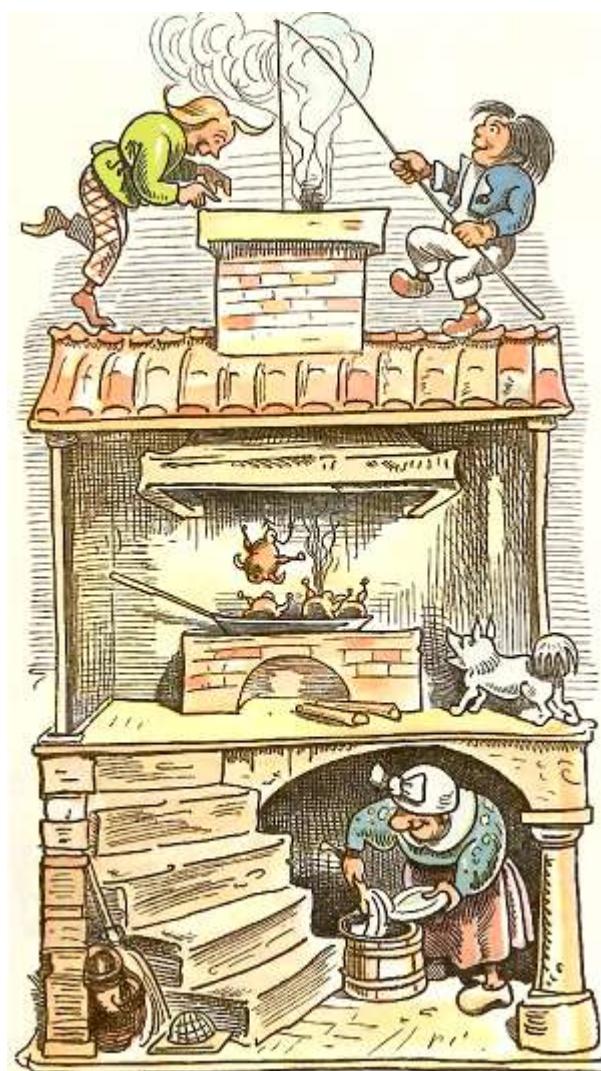
Die zween Käreln op em Daach,
Die woaren ganz bei hierer Saach.
De Max haat gle'ich schun dru'gedu'ert
On se'ich en Angel matgebru'ert.

Schnuppdiwup! Schun get naoh uawen
En Hiehjnaschi ero'usgehuwen.
Gle'ich danaoh kömmt Numro zwää
On hannerher de Numro dre'i;
Zeletzt kömmt nach de Numro viejer:
Wei könnt da't siehjn: Se hun all Diejern!

Den Spitz, den se'iht daat ganz genaa,
On bröllt Wauwau! Daat hiert die Fraa.

Se'i hot gle'ich un den Hond gedu'ert. -
„Spitz!!“, waar dou ze'eest hier Wu'ert.

Die zween Kä'erln kraowele frech
Vum Daach siehr raop o laafe wech.

Oh je, daat lao get Grommelnzopp,
Fraa Bolte kömmt schu nääß erop,
Se'i kuckt och gle'ich ran an de Pann
O se'iht, dao as jao ne'ischt meh dran!

„Komm maol her do'u Lompenhond,
Fier de'ich woar daat lao net gesond!“

Mam Saoßelääfel, zimlich schwier,
Gääht et wei iwwer hen gle'ich her.
Daonaoh, dao hiehrt ma'n zimlich bröllen,
He konnt jao net, wie't woar, verzöllen.

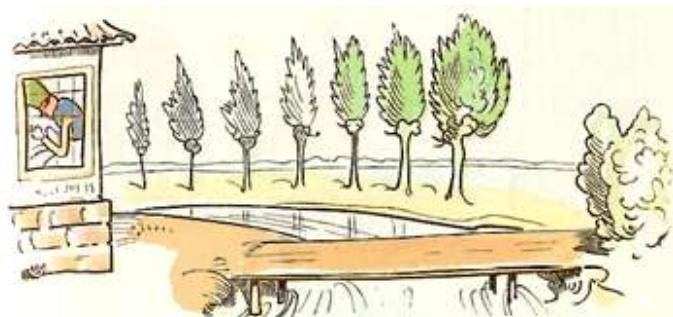
Max o Moritz, Be'ich wie Saäck,
Schnarchen daonaoh an der Haäck,
On vun dem ganzen Hiehjnerschmo'us
Kuckt nur en Hiehnerbäähn nach ro'us.
Daat lao woar den zwääten Strääch,
On den drötten kömmt wei gle'ich.

DEN DRÖTTEN STRÄÄCH

Jederaänen hot hen kannt
De goude Scheider, Böck genannt.
Wärtes- on och Sonndesräack,
Boxen mat zween Boxesaäck,
Westen, määstens nach mat Taschen,
Mäntelcher on och Gamaschen,
All die needich Unziehjsaachen
Konnt den Böck de Leiden maachen.
Oder ebbes naozeflecken,
Aobzeschneiden, unzestecken,
Oder woar e Boxeknaaf
Aobgeraß o fortgelaaf,
Wie o wo o wann et waar,
Hannen, vier, 't waar jedem kloar,
Alles micht de Schneider Böck,
Daat woar jao se'i Liawenzweck,
On so woar de Määster Böck
Gout u'gesiehn, daat woar sei Gleck.
Max o Moritz hun gemäänt,
dat ma den maol ärjern könnt.

Daat woar fier die en äänfach Saach,
Vier him seim Hous lääft jao en Baach.

Daodriwwer gääht, nur en klaä Steck,
E Piadschi mat er holzener Breck.

Max o Moritz, die woarn zeeh,
Hun äänfach mat er großer Sää
Am Donkeln o'us der holzener Breck
Ero'us gesäät en ganz klaä Steck.
Dann hun se'i maol bis dre'i gezöllt
On vun der annerer Se'it gebröllt:

„He do'u, komm ro'us! Do'u Gääße-Böck,
Schneider, Schneider, meck, meck, meck!“
De Böck, de konnt schu vill vertraon
Aohne nur e Wuert ze saon,
Auwer, wenn he so vernannt,
Hot'n se'ich nemmeh richtich kannt.

En holzene Knöppel an der Hand
Kömmmt hen gle'ich o'us seim Ho'us gerannt
On hi'ert schun nääs vun hanner der Breck:
„Komm siehr hei riwwer, meck, meck, meck!“

Ko'um op der Breck, schu woar se freckt,
O wie ma't se'iht, de Böck woar weg;
On nachmaol hiehrt ma: „Meck, meck, meck!“

Die Gaunerei, die waor perfekt!
On grad wie lao daat vier as komm,

Sen dao zwää Gänsjer römgeschwomm,
Die hot den Böck, net un der Flieht,

Nää, un de Fieß ze paacke kriehjt.
Mat den zwää Gänsjern an der Hand
Fladdert hen ob't treckene Land.

Iwwrijens, och wenn't nääs go'ut,
As lao so ebbes net kammo'ut;

De Böck, den haat vu lao der Saach
Se'i Moare weh, de ganzen Daach.

Sein Fraa, die hot hen net gepriejelt
On gle'ich de kaale Bo'uch gebiejelt,
Den Böck, den spi'ert daonaoh ne'ischt meh,
Se'i Bo'uch, de waar schun nääs o. k.

Am Darf, dao saon se, raop wie rop,
Den Böck, den as nääs uawenop.
Daat lao waar den dretten Strääch,
On den vi'erten kömmt wei gle'ich.

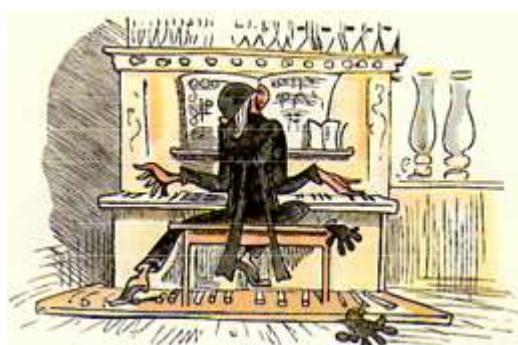
DEN VI'ERTEN STRÄÄCH

Ma woll et gu'ernet so gäär hi'ern:
 Fier't Liawen mooß ma ebbes li'ern.
 Net allaän daat ABC
 Brengt de Leit schun op den Dreh,
 Och net nur beim Liasen, Schreiwen
 Dörf et speeder ömmer bleiwen;
 Ma mooß jao och mat Räächnungssaachen
 Munchmaol nach se'ich Arbicht maachen;
 Fier ebbes anneres nach ze li'ern,
 Mooß ma an der School zouhi'ern.
 Dat daat mat Verstand geschiehjt,
 Micht sich de Lehrer Lämpel miejd.

Max o Moritz, lao die zween,
 Hun den net so gäär gesiehjn;
 On weil se'i De'iwelerei am Kaop,
 Passen se'i an der School net op.

Lämpel woar e brave Lehrer
 On vun dem Tubak en Verehrer,
 Daat fönd jeden, aohne Frao,
 Nao der Arbicht och net schrao
 Weil ma't gär em aale Mann
 Jao vun Häärzen gönne kann.

Max o Moritz denke wei
 Un en ganz nei De'iwelerei,
 Se maänen, dat sein Tubakspe'if
 Fier so ebbes wär dismaol re'if.

Die zween, die sen dao friehjer ro'us
 On hanneran an him se'in Ho'us,
 Dao hot sein Tubakspe'if gestann
 Mat nur em bößi Tubak dran.

Häär Lämpel, den hot sonndes nääs,
 Wie ömmer an der Körch gesääs
 On hot de Orjel dao gespillt,
 De Körch, die woar nach gout geföllt.

Moritz, den hot o'us der Tasch
 Gle'ich ro'us gehol en Polverflasch,
 Hot dann de Stoppen opgeroppt
 On Polver an de Pe'if gestoppt.
 Daonaoh sen se'i nääs siehr ero'us,
 De Körch woar nämlich grad schun o'us.

Häer Lämpel spä'ert an aller Rouh
Mam Schlössel schun de Körchdier zou.

O mat em Booch on Notenheftchern,
Am Kaop beschäfticht mat Geschäftchern

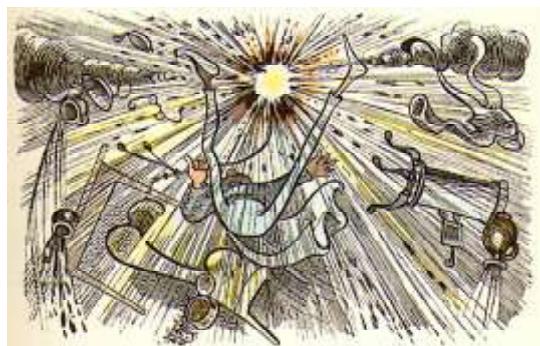
Gääht he gemietlich a se'in Ho'us,
Die Kä'erln woaren dou schu ro'us.

En hot se'ich dao nach o'usgedoun
O micht se'ich gle'ich se'i Pe'ifi un.

„Ah!“ - sääht hen dou - „De greeßte Spaäß,
Hot ma, we ma zefritten as!“

Bauf!! - Dao gääht de Pe'if schun loss,
Wat vun dem Polver komme mooß.
Kaffiekann o Waßerglas,
Tubaksdous on Töntefaaß,
Uawen, Dösch on och se'i Sötz -
Alles fliehjt am Polverblötz. -

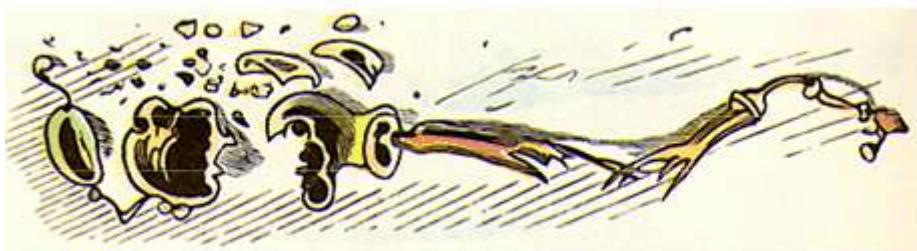

Wie den Damp se'ich haat verzu'eren,
Se'iht ma de Lämpel, net gelu'eren,
Wie hen lao op'm Recken le'it,
Auwer kuckt, wie hen o'usse'iht!

De U'ern, Hänn, Nuas o Gesieht,
Die hun en ganz schwarz Farw wei krieht,
On op'm Koop de letzte Putsch,

Den as, ma se'iht et, och nach futsch.

Wen soll wei de Kanner li'ern,
Daat kriejn sei wei nach all ze spi'ern?
Wen soll wei fier hen nur maachen
All die anner schwierich Saachen?
Womat soll he blos wei raachen,
Daat as guarnet net meh ze maachen?

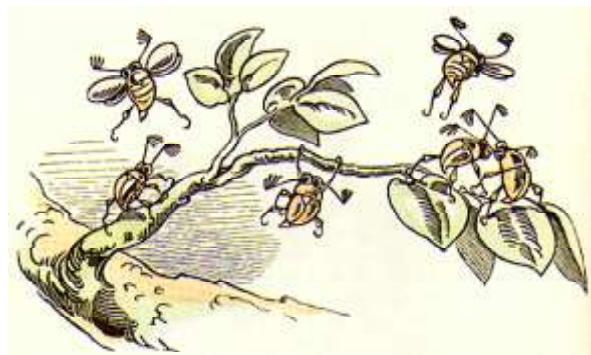
Mat der Ze'it get alles hääl,
Blos die Pe'if, die haat hier'n Dääl.
Daat lao woar den vierten Strääch,
Dach de fofften kömmt we'i gle'ich.

DEN FOFFTEN STRÄÄCH

Wen am Darf, wie an der Staadt,
E liejwen Onkel wunnen haat,
Den as bei him määst ganz bescheiden,
Daat kann den Onkel nämlich leiden.
Morjens säät ma: „Goude Morgen!
Hot dier ebbes ze besorjen?“
Brengt him, wat hen bro'uchen mooß:
Zeidung, Pe'if o Fidibus,
Oder juckt et him am Reck,
Dreckt o be'ißt et dao en Steck,
As ma gle'ich mat Fraäd' dabe'i,
Kräätzt him zoart de Recken fre'i,
Oder hot hen haut am Kaop
Wie öfter maol e bössi Schnaop,
Reeft ma: „Gesundheit!“ ömmer gle'ich,
„Merci!“ - „Bestömmmt bekömmmt et e'ich!“
Oder kömmt hen speet an't Ho'us,
Ziehjt ma him de Stiwweln o'us,
Hölt et Nu'atshimp on de Schlappen,
Brengt fier ze äßen him en Happen.
Op all daat as ma dach bedu'at,
Weil daat gefällt him fier der Nu'at.

Max o Moritz, die zween hun
Mat denen Saachen ne'ischt ze doun.
Se'i hun haut fier den Onkel Fritz
Am Kaop schun nääs e schlechte Witz!

Jede wääß, dat et am Mää
Määkäfer get, määst meh wie zwääl
An de Baämen hin on her,
dao fliejen se all kre'iz on quer.

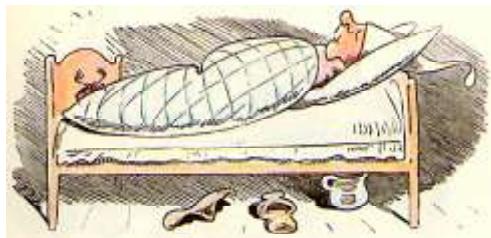
Max o Moritz hu mat Stangen
Se raopgerösselt o gefangen.

Daat ging bis laohin ganz kamo'ut,
On dann gle'ich ran an en groß Tuut.

Fort damat, on an an der Aäck
Önnerm Onkel Fritz sein Daäck!

Den Onkel Fritz gäährt gle'ich an't Baät
O maänt, dat hen sein Rouh' wei hätt.

Schu gle'ich nicht hen sein A'en zou,
Dreht se'ich nach röm o schleeft a Rouh.

Dach die Käfer, kritze, kratz!
Komme flott o'us der Matratz.

Schu gre'ift den Eechten, de vierdrun,

JN.

„Bau!“ - bröllt hen lo’ut - „Wat as daat lao?!!“
Gle’ich sen der nach vill meh schun dao.

Onkel Fritz se’ht ma dou sausen
O’us seinem Baät, wei get et Bausen.

„Autsch!“ - Schun nachmaol hot hen aänen
Eescht am Geneck, dann un de Baänen;

Onkel Fritz, a seiner Not,
Schläät o trampelt se all doot.

Wei könnnt der’t siehjn, et as vorbe’i,
Daat woaren nach vill meh wie dre’i.

Onkel Fritz hot wei sein Rouh,
Micht gle’ich am Baät sein A’en zou.
Daat lao woar de foffte Strääch,
Dach de sechsten kömmt wei gle’ich.

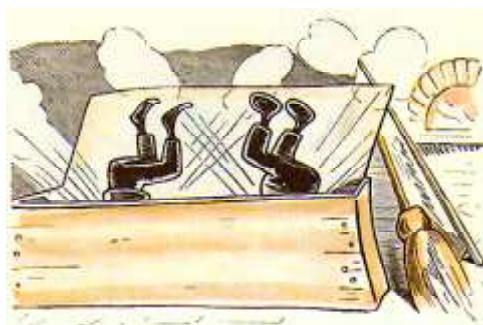

DEN SECHSTEN STRÄÄCH

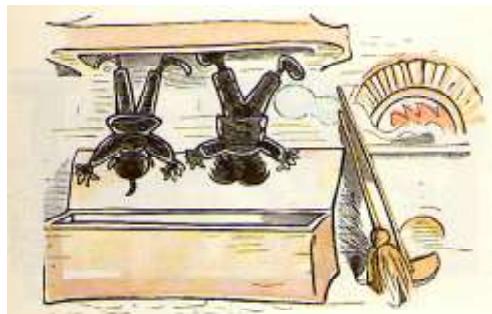
An der scheener Osterze'it,
 Ömmer, wenn de Bäckersleit
 Vill vun siej'sen Zockersaachen
 Baacken on zerecht gär maachen,
 Denke Max o Moritz se'ich,
 Ma meest die all schun kriejn wei gle'ich.

Schu se'iht ma hei die zween frech Käarlen
 Lao önner'm Schuarschtisch, schwoarz wie Mäarln.

De Bäcker ahnt schu gle'ich die Saach,
 Hot liejwer't Baackhous zugemaach.
 Daoro'us wei ebbes nach ze klauen,
 Daat können nur die Superschlauen.

Se fallen raob, an de Köst mat Möll,
 Obwoll daat käane so gär woll.

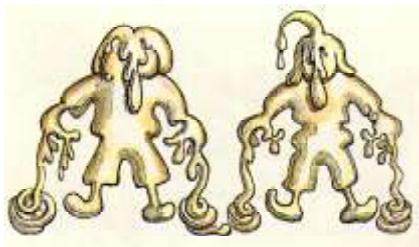
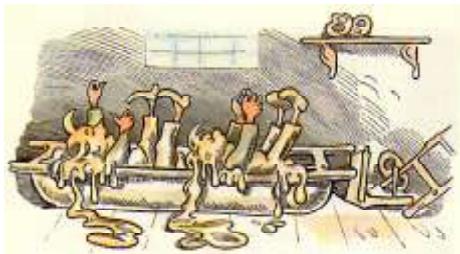
Wei stehn se lao, wie ma' et se'iht,
 Se sen rondröm so we'iß wie Kre'id.

Lao uawen siehjn se Bratzeln leien,
 Die bro'ucht ma denen net ze zeijen.

Daat Holz vum Stouhl woar zimlich wääch;
 Dao fier, dao leien se gle'ich am Dääch.

De' waar ze wääch on zimlich zeeh,
Ma' se'iht et hei, o jemineh!

Gle'ich kömmt he schun, de Määster Bäcker,
O schnappt sich die zween Zockerschlecker.

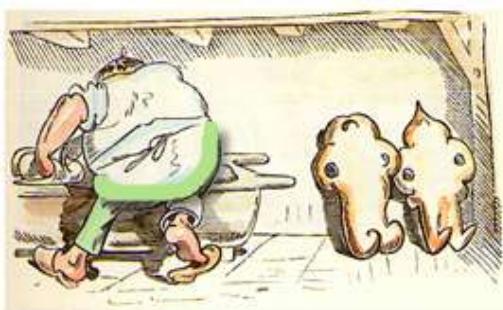
Äänt, zwää, dre'il! - En äänfach Saach,
Hen hot gle'ich Brot o'us hinnen gemaach.

Et waar nach zimlich warm am Uawen,
Schwupp!! - hot hen se dao ra'geschu'awen!

Hen zieh'jt se ro'us nääs o'us der Glout,
Wei sen se bro'un on zimlich gout.

Jeden denkt, se se perdü!
Auer nääl - nach liawen diej!

Knusper, knasper! - wie zwää Maisjer
Frääßen se'i sich durch hier Heisja;

On de Määster Becker bröllt:
„E'ich haat se dach an d'n Dääch geföllt!“

Daat lao, daat waar de sechste Strääch,
Dach de letzten kömmt wei gle'ich.

DEN LETZTEN STRÄÄCH

On schun träädt de Bauer Meck
Aänen vun denen Saäcken weg.

He wonnert se'ich o bleift gle'ich staon:
„Daat lao, daat kann dach net gout goan!“

Schups!! - Ganz ran lao an de Saack
Stoppt hen dou gle'ich daat Lompepaack.

Max o Moritz, wei kömmt gle'ich
Eiern allerletzte Stre'ich!

Lächer an de Saäck ra' schneiden,
Kann dach söcher kaäne' leiden??

He bro'ucht dou gu'ernet we'it ze laafen,
Fier de Saack lao wechzeschaafen.

Gle'ich hot hen die zween gesieh'jn
On konnt se um Schlawittchen kriejn.

„Määster Miller“, reefet hen dann,
„Moll hei de Saack, so flott he kann!“

Rickeracke! Rickeracke!
Mollt de Mill se, zicke, zacke.

Max on Moritz get et schwül,
De Bauerträät se an de Mill.

„Her damat!“ On wie en Gewitter
Kippt hen die zween ran an den Trieter.

Wei get et ääsch on zimlich schrao,
Die zween, die sen wei nemmeh dao!
On gle'ich danaoh, sovill e'ich wääß,
Hot se'i daat Fedderviehj gefrääß!

SCHLUSS

Wie ma daat am Darf hot hie'ern,
Wollt se'ich kaäne meh beschwie'ern.
Witwe Bolte säät ganz wäääch:
„Kuck maol lao, e'ich wosst et gle'ich!“
„Jaojaojao!“ reefet Määster Böck,
„Gott sei Dank, sen die wei weg!“
Daodrop säät de Lehrer Lempel :
„Daaat lao as näas en Exempell!“
„Jao“, so fräät de Määster Becker,
„Wofier as de Mensch so lecker?“
On de gouden Onkel Fritz
Säät: „Daaat kömmt vum domme Witz!“
Nur de Bauer, de get un:
„Laomat hun e'ich ne'icht ze do'un!“

Ku'erz, am ganzen Darf gääht röm:
„Daaat lao as dach guarnet schlömm,
Wei as et, Gott sei Dank, vorbe'i
Mat der iwweler De'iwelerei“.

